

Nro. 38.

A' FELS. R. TSÁSZARNAK ÉS A. KIRALYNAK
KEGYELMES ENGEDELMÉBŐL.

Költ Bétsben Májusnak 12-dik napján 1795.
esztendőben.

Szerentsés hadi Történet.

Venit, vidit, et vicit, az az: Moguntzidba ment
Gr. Clerfayt Feldmarsál, meg nézte az ellen-
séget, 's diadalmat vett rajta. Minekutánna ez
a' nagy vezér Heydelbergéből Grofz Gerauba ál-
tal tette volna fő kvártélyát, a' kormányára bi-
zatosított Austriai armádiának nagy részét, neveze-
tessen a' gyalogságot Bischoffsheim, Stockstadt és
Langen Schwalbach környéken táborba szállította,
a' lovasságot pedig nem mesélte ahoz szorossan
öfzve vont. Egyfzersmind el tökéltette magá-
ban, hogy, mivel az ellenség igen szorossan kö-
rül vette Mogunczia várát, és Hartenbergnek el-
foglalása által egészlen a' vár előtt való mezőre
be szoritotta külső örálló népünket, és annak te-

tőiről könnyen, 's hathatósan ágyúzhatta volna a várat, abból őket ki űzze, magát bé sántzoliya, 's szabadabb kezeket adjon a' várban lévő katonáknak. Hafznos fel tételének el követésére, a' múlt hólnapnak 30-ik napját választotta, 's vezérül Gr. *Wartensleben* hadi Tármestert rendelte ki. Az ellenség ellen menendő corpus négy részre vólt fel osztva; az első és avantgarda, a' Wurmser szabad seregéből való 4 compániából, a' Warasdi második batallionnak három compániájából, három compánia Moguntziai gránátérosokból, és 30 munkásokból állott, a' melyet B. Knesevich Oberster a' Wurmser szabad seregének Oberstere kormányozott, és *Weirötter* kapitány, *Neu* hadnagy a' Generál kvartélymester Stábtól vezetett. — Az első, és bal colonne *Wallis Olivier* gyalog regementének 12 compániájából és a' Wurmser szabad seregének fél compániájából vólt ki tsinálva; 's vezetett B. *Otskay* Generális és *Hartmann* Moguntziai Inzsinör kapitány által. A' második és közép colonne *Klebek* regementjének 6 compániájából, 900 munkásokból, u. m. a' Warasdi első batallionnak három, és a' Kolóniai katonaságnak 6 compániájából állott, mellynek vezérje *Petrás* Generál Majór; *Fuhrmann* Ingenieur kapitány, és Gr. *Nugent* fő hadnagy vóltanak. — A' harmadik és jobb colonne a' Toskánai nagy hertzeg regementjének 12 compániájából vólt öszve szerkesztetve, és ugyan *Petrás* Generál Majór kormányára bizattatva. — Végtére hat divisió lovasság ment a' második colonnenek bal oldala mellett Gr. *Mercantin* Generál kormánya után.

Mind ezek, az említett napnak reggeli 3 óráján, már a' rendelt helyen vóltak, 's negyedfél órakor el is kezdték az ágyúzást 3 batteriából. — Az ellenség abban a' vélekedésben lévén, hogy másüva tzellozzanak ki rukkolt népeink, tsak imígy amúgy felelt ágyúink dürgéseire *Monbachból*; hanem annakutánna ök is észre vé-

vén magokat, keményebben kezdettek viaskodni, de csak ugyan ki nem álhatták a' sarát, hanem egézfien a' *Monbachi* erdőbe vízfőzra vonták magokat, és két ágyút, két puskaporos talyigát hagytak hátra a' győzedelmeseknek.

Dél tájban újabb, és szaporított erővel mentek vitéz seregeinkre, és mint a' dühös állatok, úgy rohantak sántzainkra; hanem ekkor sem érhettek el fel tételeket, és a' kiket közülök kartáts golyóbisaink le nem sepretek, a' Wurmser huzárjai úgy öfzve aprították, hogy imitt amott maradt egy 's kettő életben, azok is többnire mind fogságba estek, a' kiknek vallástételek szerént 2000 embernél több vezett el a' Frantzia seregek közül, ennekfelette 9 fő tizt, és 191 köz ember esett fogságba.

A' Cs. Kir. truppokból 5 fő tizt, és a' strázsa mestertől számlálvva 62 ember és 40 ló maradt a' tsata mezőn; sebbe 22 fő tizt, 474 ember és 70 ló estek; 7 ember és 3 ló tévelyedett el. — A' meg hóltak közt vóltak *Schauer* fő hadnagy Klebek regementjéből; *Radulloovich* all hadnagy a' Warasdi első batallionból; *Benánovich* kapitány, *Rendulich*, és *Obuchina* zászló tartók a' Wurmser nevét viselő Austriai Styriai szabad gyalog seregből. Sebbe estenek *Neu* fő hadnagy a' Generál Stábtól, *Bigony* fő hadnagy és *Baumeister* all hadnagy Wallis Olivier regementjéből; *Mainburg*, *Veteráni*, *Srocauf* és *Adorán* kapitányok, *Nabotni* és *Jandline* fő hadnagyok, *Göcz* és *Reudland* all hadnagyok, és *Miscourt* zászló tartó a' Klebek regementjéből; *Auftiefer* kapitány a' Wartensleben regementjéből; *Philipovich* kapitány, és *Jandrich* fő hadnagy a' Warasdi első batallionból; *Turchinovich* kapitány *Gengyel* kapitány-lajtinant, és *Pfanzelter* zászló tartó a' Warasdi második batallionból; *Duimovich* fő hadnagy, *Schulich* all hadnagy, és *Knesevich* zászló tartó a' Wurmser gyalog szabad seregből; végtére *Knopfer* kapitány a' Wurmser vitéz huzár regementjéből.

Az imperialis seregek közül 12 köz ember holt meg, és 5 fő tífzt, 62 köz ember, és egy ló sebesítettek meg. A' sebbe esett tífztek voltak *Gallencamp* fő hadnagy a' Kolóniai truppok közül; *Witzleben* kapitány, *Leisinger* fő hadnagy, és *Streiter* all-hadnagy a' Moguntziai gyalogság, és *Ruit* kapitány, ugyan a' Moguntziai hufzarok-közzül. — Mind a' Cs. K. mind az imperialis, ezen tsatában jelen volt vitézeknek hivségeket, és bátorságokat igen magasztallya Gr. *Clerfuyt* Feldmarsal.

Az el múlt szombaton költ udvari Bétsi diáriumban ismét egynehány regementbéli vitézeknek neveik vagynak fel jegyeztetve, a' kik az el múlt esztendőben rész szerént arany, rész szerént ezüst érdem pénzt nyertenek különös vitézségekért. — A' német regementbélieket mostan is el mellözöm, és tsak a' *Devins* és *Splényi* magyar gyalog regementekből valókat hozom elő. A' *Devins* regementjéből *Talpos István* vice káplár ezüst érdem pénzt nyert azért, hogy az el múlt esztendőben, *Jun. 16-ikán*, *Fleuri* mellett lévő sántzából kiüzte az ellenséget, *Kisdéd János* pajtásait ki mentette a' fogságból, és olly vitézi módon viselte magát, hogy, noha az Austriai ármádiának hatrálásakor mind két oldalról környül vétetett légyen, még is mindazáltal szerentséssen ki szabaddúlt a' véle volt vitézekkel egyetemben a' vesze-delem közzül. — A' *Splényi* regementjéből *Sánta György* káplár arany, *Mólt Mihály* káplár, *Szilágyi Gergely* vice káplár és *Lengyel Imre* káplár ezüst érdem pénzt nyertek. A' három első-bek, a' múlt esztendőben, *Aprilisnek 16-ikán* a' *Landrecy* sántzok meg támadásának alkalmatos-ságával, nem hajtván az ellenség ágyúinak záporaira, leg elő mentek néhány önkényyén valók-kal, a' sorompokat le rontották, és olly utat nyi-tottak az őket követő truppoknak, hogy puska végire szegezett bajonettáikkal mind előbre nyo-múlhattak, mind hátrább nyomhatták az ellensé-

get. *Sánta György* káplár már annakelőtte ezüst érdem pénzt nyert különös vitézségéért. *Lengyel Imre* káplár, a' múlt *Jun. 16-ikán Charleroy* mellett, harmad magával meg mentette a' Frantzia lovasság által környül vétetett *Koppenzoller* kapitányt, nemtsak, hanem e' mellett egynehányat le is döfött lovaikról.

Egy *Vallendári* levél azt beszéli, hogy *Riechenbach* mellett *Kohlentztól* nem meszfe, táborba állottak a' Frantziák éppen azon a' helyen, holott a' Prussusok *Champagniába* lett marsirozásoknak alkalmatosságával leg elsőben tanyázának vala. A' *Mosella* folyó viznek jobb partyán, *Bonn* környékén, a' *Weileri* mezőségben hasonló tábor helyet készítenek. *Moreau* Generál *April. 28-ikán Koblentzből Moguntziába* ment, oda indultak néhány Fr. lovas regementek is. *April. 29-ikén* egy tsuport Cs. K. pattantyús marsirozott bé az *Ehrenbreitsteini* várba — *Boppardban* és annak környéken fekvő helységekben meg engedtetett, hogy a' Rénusnak bal partyán lakók, a' jobb partyán lakó rokonaikkal és barátjaikkal házi dolgaikról együtt beszélhessenek.

Spanyól Ország.

Madrittből 4-ik April. Navarrai és Katalóniai armádiainktól sok kurok jöttek ide mostanában, de mit hoztak, mit nem? ki nem tanulhatta az újságokra ásező Publikum. Minden városokhoz, mező városokhoz, és falukhoz petsétes levelek küldettek, mellyekben más királyi petséttel erőssített levelek voltak bé záratva. A' külső borítékban lévő levelekben keményen meg tiltatott, hogy senki *April. 7-dik* napjáig fel ne mérézzye a' belső levelet bontani, és akkor is a' helységbéli papnak, polgári előjáróknak, vagy törvénytévőknek jelenlétekben. Nemtsak a' nap, hanem még az óra is meg volt határozva, a' mellyben, ezen királyi petsétes levélnek az

egész Országban fel kellett szakasztatni. Felettebb nyughatatlankodik a' Spanyol nemzet ezen titkos levélnek értelme eránt, és ki így, ki amúgy vélekedik felöle. Mivel fel nyittatásának meg határozott ideje már el múlt, reményljük, nem sokára mi is tudni fogjuk az abban zárt nagy titkot. —

A' Navarrában táborozó Spanyol ármádiának mostani fő vezére *Sangro* hertzeg három kémet küldött ki a' Frantzia ármádiának szoros megkémlelésére, a' kik törbe esvén *Moncein* Fr. Generál eleibe vitettek. Ezekből ki tanulván ez a' vezér ki küldetéseknek végét, tulajdon kezével irt levele küldött a' fent említett Spanyol vezérnek, mellyben nemcsak a' Navarrában táborozó Fr. ármádiának erejét, hanem egyszersmind azt is tudtára adta, hogy noha ő úgy bánhatna el fogatott kémjeivel, mint a' miképen a' haditörvény kiyánva: mindazáltal méltóbbaknak itéli őket a' szánakozásra, mint a' meg bocsfuzulásra, és arra kéri a' Spanyol Generált, hogy az illetén körülállások közt, nem máshoz, hanem egyenesen ő hozzá folyamodjék, és ő mindenkor igazán és egész készséggel tellyesíteni fogja kívánságát.

Olasz Ország.

Azok közül a' Frantzia papok közül, a' kik az utolsó Fr. constitúciónak engedelmeskedni, és a' polgári hitet le tenni nem akarták, vagy önként, vagy kéntelenségből ki költözvén honnyaikból, igen nagy számmal mentek Rómába, 's azöltől fogva mindenkor a' Sz. Pápa kegyelmességéből éltek. Most már, minékutánna tökéletes vallásbéli gyakorlást, a' sz. mise olvasásra, és minden papi kötelességeknek végbe vitelére való szadtságot engedett volna a' Párisi Convent, igen sokan visszafizta térnek hazájokba, és tellyes örömmel fogadtatnak előbbi el hagyott árva nyájaik

által. Illyetén számkivetésben élt, de most hony-
nyaikba visszafizzeni akaró Frantzia Papok vól-
tanak audientzián a' Sz. Pápnál *April*: 17-ikén,
kitől sok jó oktatást, a' sakramentomoknak ki-
szolgáltatására telylyes hatalmat nyervén, aposto-
li áldással meg tetézve bútsút vettenek ettől a'
velek irgalmasan bánt papi fejedelemtől. — —
El mentek a' Rómában múlató Fr. hertzeg afz-
szonyokhoz is, úgymint a' *Provinciai* és *Artésiai*
Grófoknak, néhai XVI Lajos testvérjeinek hitve-
seikhez is, 's azok elől sem mentek el üres kéz-
zel. — Azt beszélik a' Római levelek, hogy nem
csak maga a' Sz. Pápa, hanem minden buzgó pap-
urak, és keresztények rendkívül örülnek a' Párisi
Conventnek meg térésén, az isteni tiszteletnek
szabados gyakorlásán, és a' számkivetésben élt
papoknak honnyaikba való visszafizzeni téréseken.

A' Római Státusokban is nagy szükség ural-
kodik, mind a' kenyérre, mind más mindennapi
eledelekre nézve, és e' miatt imitt amott békéte-
lenségre is fakadnak a' békételen gyomrú lakosok.
Illyetén békételenség támad vala, a' múlt hóinap-
nap elején *Fermo* városában és kikötő helyében, és
hogyha az oda való fő kormányozó személlye-
sen nem ment volna a' kenyér sütökhöz és mé-
fzárosokhoz, hogyha a' kösség tettzése szerezte meg
nem szabta volna az eleségnek az árrát, bizonyos-
san nagyobb tűz támadott volna. A' következ-
hető zenebonának meg előzése végett egy com-
mandó lovasság, és egy compánia gyalogság pa-
rantsoltatott Rómából oda menni, 's szemesen
vigyáznai az uzsorásoknak lépéseikre.

Nemcsak magában Frantzia Országban, ha-
nem a' *Nizzai* Grófságban is szabados gyakorlás
engedtetett a' vallás dolgában, a' templomok
n mindenütt fel nyittattak, ki tisztítattak, az óltá-
rok fel építettek, a' papok előbbi hivatalyaikba
visszafizzeni állítottak, és mint a' szomszédhozó szarva-
sok a' tsergedező kies patakokra, úgy futnak a'
buzgó lakosok az isteni tiszteletnek folyamaitya-

ra. *April.* 12-ikén, önnön magok 'a' *Nizzában* lévő nemzeti képviselő *Belfory*, az oda való kormányozó, és sok katona tiszték is jelen voltak a' sz. misén, és jó példával mentek elő másoknak. *Mársiliában* három Katolikus templomok nyitattak fel, prédikáziók, és sz. mise tartattak, és mintegy 300 múlt éjztendőben született tsetsemök kereszteltettek meg. Találtattak mindazáltal olyanok is elegenden, a' kik kereszttség nélkül hagyták magzattyaikat.

April. 18-ik napján érkezett *B. Devins* hadi Tármaster *Alessandriába*, a' honnan 20-ikán *Turinba* utazott, mi végre, nem tudatik. A' *Savónában* volt *Fr.* magazinumok a' *Nizzai Grótságba* vitettek által; a' *Rivierá* mellett táborozó *Fr.* seregek újobban 8 batallionnal öregbítettek, és még hat batallionok és két lovas regimentek fognak oda marsirozni, az elsőbbek *Tulónból*, az utólsóbbak *Provinciából*. Az idej táborozástól sokkal jobban félnek a' *Génuaiak*, mint az el múltaktól, és mintha ők szenvedtek volna a' *Frantzia* háború alatt leg többet, úgy óhajtyák a' békeességet. *B. Devinsnek* *Turinból* *Alessandriába* lejendő vizsfa menetelétől függ az ellenségekedésnek el kezdése. *Gr. Wallis* Cs. K. hadi Tármaster, nem fog *Gallitziába* menni, hanem továbbá is az *Olasz Ország* Cs. K. *ármádiánál* maradni. Egy 5000 főből álló *Pedemonti corpus* *Garresió* mellett táborba szállott, és egynéhány *Frantzia* tanyákat el is foglalt. — A' *Sabaudiai* hertzegegségből *Pedemontiumba* futott papok vizsfa hivattak megyéik által, a' hová való vizsfa térésre engedelmet is nyertek azon osztálynak kormány székétől.

Egy, *April.* 13-ikán költ *Génuai* levélből olvassuk, hogy sok magazinumokat készitenek a' *Frantziák* *Olasz Országban*, hogy 50000 embertől áll az ott táborozó *Fr.* *ármádia*; de még is úgy vélekednek némellyek, hogy e' tsak vakítás,

és hogy titkos parantsolattya legyen *Kellermann* Generálisnak a' Conventől, hogy tsak védelmező-képen tartsa magát.

Frantzia Ország.

A' Párisi köz Jóra ügyelő Commissionának nevében azt projectálta a' *Dovayi Merlin*, hogy szükség volna a' Conventnek meg határozni, minémű czeremóniával és móddal kellyék a' külső hatalmasságoknak követjeiket el fogadni. Erre ezeket végzette a' Convent: 1.) az Ambassadörök, az az, az első rangú követek a' Convent előülőjével által ellenben tétetett káros székekbe 2.) Az illy követeket kisirő tisztek jobbjá és balja felől karatlan székeken üllyenek. 3.) hasonló móddal fogadtassának a' másod rendbéli, az az, a' rendkívül való ambassadörök is. 4.) A' minémű titulust adnak a' küldő fejedelmek ilylyetén követjeiknek credentionális leveleikben, ugyan avval illesse őket a' Conventnek előülője.

Tsak hamar ezen végzés után *Sieyes* abbas, a' Conventnek akkori előülője jelentette a' nemzeti képviselők előtt, hogy a' Svéciai király *Holsteini Báró Stáelt* küldötte légyen követül a' Fr. republikához, és hogy credentionális levelében ekként fejezte ki magát: *Mi Gustáv, Isten kegyelméből Svéciai király 's a' t. barátainknak és szövetségeseinknek, a' Frantzia reszpublika érdemes képviselőinek, egészséget kívánunk.* Egyszersmind azt kívánta az előülő, hogy vezetessen bé a' Convent palotájába az említett követ. Ugy lön a' dolog. A' követ előtt a' Conventnek néhány katonái, a' köz Jóra ügyelő Commissionának tagjai, és 18 vagy 20 Svékusok párosan mentenek bé, követte őket a' követ, kinek oldalán kard, felső köntösének gomb lyukán a' Svéciai vitézi rendnek, az úgy nevezett *Ensifernek*, és a' Kir. belső komornyikságnak czimerei függöttek. Bé menvén, maga a' követ az Előülővel által ellenbe le té-

tetett karos székbe, a' vele lévők pedig két oldalra a' káratlan székekre ültenek el. Ő maga így kezdette beszédjét. " *Nemzeti képviselő polgárok!* A' Svéciai királyoknak Frantziákkal való szoros egyessége, a' melly régtől fogva mind a' traktátumban, mind a' világi történeteknek könyveiben, mind kiváltképen e' két nemzet természeti tulajdonságainak egyenlősége által meg szenteltetett, semmi politika változásokat nem szenvedett azok közül, a' mellyek egész Európát meg reszkettették. A' Svéciai kormány szék által követett alkotmány, a' Svékusok és Dánusok közt szerzett fegyveres neutralitás elegendő tanúbizonyságai lehetnek ö Felsége azon jó indulatjának, mellyről általam ma bizonyosokká tészen titeket. Nevében jöttem ide a' Frantziái nemzeti képviselőknél keblekbe, hogy áldozatot hozzak a' nemzetek természeti, és el idegeníthetetlen jussainak. Ne gondoljátok, hogy a' Svékusok, a' kik tsúfolásképen északi Frantziáknak neveztetek, valaha meg szünnyenek a' déli Frantziáknak barátjai és szövetségesei lenni. — *Képviselő polgárok!* különösen örvendek, hogy ezen szoros egyességnek továbbhi fenn tartására, és meg erősítésére, mellyről mind két részről elegendő próbákat fogunk adni, nékem lehetett szerentsém. — Vajha a' békekesség, a' hirodalmak valóságos bódogságának kútfeje, koronázná meg a' Frantzia republikának ditsőséges győzedelmeit! — Vajha minden uralkodó székek méltó tekintettel vólnának egymás eránt, és egyedül az igazságnak gyakorlásában, a' böltsességben, és a' nemes indulatban vetélkednének egymással! — Vajha végtére a' Frantziák, ez a' ditsőséges, vitéz, és ennekutánna minden politika erköltsi tudomány, és józan okosság által kárhoztatott indulatokon felül lévő nemzet, az egész emberi nemzetnek követő példáivá lennének a' hatalomban és virtusokban 's a' t. A' Svéciai követnek ezen hathatós beszédet öröm és tapsolás követte a' Convent palotájában!

A' Conventnek előülője így válaszolt beszédjére: "Holsteini Báró *Stael Erich Magnus*, Svédnek rendkívül való első rangú követje! Az én beszédemet meg előző közönséges kedvesség, öröm, és tapsolás elegendő tanúbizonyságai lehetnek a' jelenlévők belső indúlattyának. — Önnön maga láttya az úr, minémü örömmel fogadjuk el személlében a' minékünk kedves nemzetet a' Svédusokat, a' kiknek nevekben régi barátságos egygyességünket ki kéri — Közöllye az úr velünk szivünknek első ki nyilatkoztatásakor barátságának érezhető örömeit. — Az a' ditsösséges áldozat, mellyet épen most mutata bé az úr a' nemzetek természeti és el nem idegeníthető jussainak, nagy ditsösségére szolgál az urat küldő nemzetnek, és új epochat fog a' 'szabadság' históriájában tsinálni "

"Közönséges helyen meg kell Svécia felől vallanunk, hogy nem váraozott szerentsés előmeneteleinkre, a' Frantzia respuklika eránt való jó indúlattyának ki nyilatkoztatására. Sőt, minkeelőtte még a' 'szabadság' ügyének hív pártfogója a' győzedelem a' reánk támadt coalitionak tsomóját fel óldozta volna; még azokban az időnek tzikkelyeiben is, a' mellyekben leg nagyobb veledelem láttatott bennünket környékezni, magasztalta a' Svéciai nemzet bátorságunkat, és titkon diadalmat kívánt minékünk, mellyet azolta meg is nyertünk. Ennél többet nem mivelhetett a' király alatt, a' ki személlyesen is barátunknak lenni mutatta magát, nem félvén birodalma valósgos hasznának el vesztésétol,"

"Utóllýára ezen szókkal zárta bé beszédjét az Előülő: Minden gondját és szorgalmatosságát arra fogja a' Conyent fordítani, hogy e' két nemzetnek régi szoros egygyessege, mind a' kettőnek hasznára szolgállyon — Jöjjon, úgymond ő, ide az úr, vegye el töllem a' republikánusi barátságos tsókot, E' legyen a' Frantzia respuklika, és Svécia közt való barátságának zálogja." A' leg

nagyobb tapsolások és öröm szózatok közt nyerte el a' követ a' barátságos tsókot. — Dovayi *Merlinnek* javaslására azt végzette mingyárt a' Convent, hogy mind a' Svéciai követnek, mind az Előülönök mondott beszédjei minden Európai nyelvekre fordítassanak által, és minden osztályokhoz, ármádiákhoz, 's idegen hatalmasságoknál lévő Frantzia ágensekhez küldettessenek meg. “

A' következett napon tartatott gyűlésben, újabb öröm érdeklette a' nemzeti képviselőket, fel olvastatván egy *Cherburgi* levél, mellynek rövid értelme e' vala, hogy a' *Chouansok* is vezérijeikkel együtt meg hódoltak légyca a' Fr. respublikának, minden fegyvereiket le rakták, és atvasíságos békességben akarnak a' több hazafiakkal élni.

A' Vendei Royalisták és Fr. republika közt szerzett békességet, következő cikkelyekből állani mondja egy Londoni levél: 1.) Arra kötelezik megokat a' nemzeti képviselők, hogy a' Vendei lakosoknak 80 millió livrát fizetnek a' tűz és pusztítás által okoztatott károknak ki pótolására. 2.) 40 millió mindjárt fizetessen és osztasson ki a' lakosok közt. 3.) Minden Vendei Generálisok által tétetett adósságot fizesse ki a' Fr. republika. 4.) E' végre 10 millió tétessen le bátorságos helyen. 5.) A' Vendei lakosok meg esmérik a' Frantzia republikának valóságát. 6.) *Charette* Generál egy 2000 emberből álló corput kormányozzon, a' kiknek a' Fr. republika fizetesen zsóldott. 7.) Ez a' corpus 3 batallionokból állvon, mellynek egyiké *Machecoulban*; másiká *Chalonsban*, a' harmadika egy még ezután meghatározandó helyen legven kvártélyban. 8.) Jegyeztessenek fel a' Vendei osztályból számkivetésbe küldetendő személlyeknek neveik, még pedig maga *Charette* Generál által. 9.) Az egész Vendei osztályban szabad gyakorlása legyen a' *Katolika* vallásnak, mutattassanak ki a' templomoknak

való helyek, hanem harangok, ne legyenek azokban. 10.) A' polgári hitnek le nem tétele miatt ki-
zetett papoknak szabad legyen vizsza menni. —
11.) Semmi kerületek, és municipalitások ne le-
gyenek a' Vendei osztályban, hanem minden tar-
tományban egy nemzeti ágens. 12.) Öt ezten ő
el forgása alatt semmi requisitiónak ne legyen ot-
tan helye 's a' t.

A' Frantzia Constitutióinak meg vizsgálására,
meg jobbítására, és folyamatba való tételére,
egy 11 fzemélyből álló Commissió rendeltetett
ki. A' leg nevezesebbek: *Cambaceres*, *Dovayi*
Merlin, *Sieyes Abbas*, *Thibaudeau*, d' Anglasi
Boissy és *Louvet*. Ezen Commissió foglalatos-
ságának tárgyai lesznek a' Frantzia respublika bi-
rodalmának meg határozása, és fel osztása, a'
polgároknak politika alkotmánya, a' Fr. nemzet-
nek felsősége, a' birói hatalom, a' végre hajtó
hatalom, a' külső birodalmak eránt való nexus,
a' finantzia, a' közönséges hatalom, a' törvény
tévők.

A' papiros pénznek meg kevesítése, az ele-
ségnek meg bővítése, és a' nemzet hitelének öreg-
bitése végett, 150 millió réz pénzt veretni paran-
tsolt a' Convent. — *Bacher* urat, a' Bási Frantzia
követségnek eddig való titoknokját nevezte
ki a' Prussiai udvarhoz küldetendő követnek.

Nagy Britannia.

Pitt ministert egy szeriben, minden előjáró
pósta nélkül, meg környékezte a' podagra, melly
miatt meg nem jelenhet az alsó Parlamentomnak
gyűléseiben, a' mint maga akarná. A' *Wallisi* her-
tzegek élete nagy veszedelem közt forgott *April*.
13-ikán, nemcsak el kapván ötet daczos paripá-
ja, hanem le esvén a' lóról, egynéhány lépésre
hertzolta is, sarkantyúján fogva akadva a'
kengyelbe. Egy kis idő alatt 54 Anglus hajót
fogtak el a' Frantzia zsákmanyozó hajók — Lord

Hood 9 linea hajóval, 2 fregattával és 2 kutterrel készül a' közép tengerre ki repülni.

A' Hyberniai katolikusok April. 10-ik napján gyűllést tartottak *Dublinban*, a' mellyben megjelenvén a' Londonból vízfőzta tért követtyeik, azt a' választ vitték instáncziájokra, hogy a' király Gr. *Camden* vice-király által fogja nékik maga akarattyát ki nyilatkoztatni. E' kétséges felelet nagy lármára, 's vetelkedésre való alkalmatosságot szolgáltatott, mellyben gyakorta előfordúlt Amérikanak példája. Annakutánna néhány végzéseket hoztak, mellyek közt legnevezetesebbek vótak ezek: hogy állandó barátságottarsanak protestáns attyokfiaival, *Gratton* úr által adják bé a' parlamentomnak kéréseiket, és egéltz erejekkel ellient állyanak Hybernia Angliával való öfzve kaptsolttatásának; végtére, hogy a' Dublini tanuló ifjúságnak szabados bé menetele legyen a' Hyberniai Rendeknek és Karoknak tanátskoz. saikba — Ottan is nagy szüksége vagon a' kenyérnek és eleségnek, melly miatt gyakorta zenebőnára fakad a' békételen kösség.

Magyar Ország.

Komárom Vármegyéből e' következő, ha-
jat is felborzasztó történet adatott legközelebb tud-
tomra. Egy Komárom és Tata közt fekvő Mótse-
vű faluban, egy 19 esztendős attya vagyonára áse-
tozó ifjú, más hozzá hasonló goromba pajtasá-
tól tanátsoltatván, az okon, hogy ő lehessen sen-
kitől nem függő nagyobbik a' háznál, édes attyát,
mostoha annyát két neveletlen gyermekeivel, fej-
szével agyon verte, az el múlt hólnapnak végén,
nap haladat tájban. Ne. 7 maradt senki a' háznál
egy 9 esztendős hűgánál több, a' kire is, a' mint
maga meg vallotta, kéttfzer húzta fel fejjézét,
de mindenkor háta megé kezéből ki ejtette, meg
is ijett. El temettette azon halottakat más nap

a' világ tsudájára, mintegy 60 forintot találván egy ládában, tisztességes halotti pompával.

Bámulás fogta el az egész szomfzedságot, hogy semmi kár az egész háznál nem történt, mi okozhatta hát e' hallatlan példát. E' gyanúba hozott minden embert, és az ifjúra vizketeges gyanújokat függesztették, a' ki is meg erősítette a' gyanúságot azzal, hogy katonának állott. A' honnan, ugyan az effélékre ügyelő magyar gondosság ötet ki vette, vagy ki tserélte, és meg érdemlett helyére pihenni küldötte ezen történet ki meneteléig.

T u d ó s í t á s.

Molnár Borbála ezeket kívánnya közönséggé tenni, hogy mostan elegyes új munkái, melyek *Kassán* a' sajtó alatt elztendónél többet el töltöttek, immár ki jöttek, mellyek 3-ik és 4-dik daraboknak neveztetnek, azon először ki botsáttott, és már esméretes munkáira nézve, mellyek első és második darabokra osztatnak fel. Az első némelly szomorú környülállásait, a' második pedigélete historiáját foglalja magában. A' mostan ki jötteknek ugyan amazoktól, t. i. az először ki jöttektől semmi függések nintsen (mellyre nézve talán jobban is illett vólna ezeket elegyes munkáknak nevezni, mivel különbkülönbféleket foglalnak magokba); de már a' mi meg van; nem lehet meg változtatni, ne ütközzön meg tehát abban az Erd. Közönség, hogy 3-ik és 4-ik daraboknak neveztetnek, mintha értelmek az elsőktől függene, mivel az egész értelem benne vagyon.

Még ezt is kívánja a' Publicumnak jelenteni, hogy ezen munkáinak végére oda ragasztatott akarattya ellen egy levél, mellyet ő írt ugyan, de még 1792-ik elztendőnek az eleinn B. J. úrhoz, a' kivel sem az előtt, sem azután személyes esmérettségben nem vólt, a' kitől még mikor első munkái sajtó alá vitettek, akkor vett vólt mint

esméretlentől egy verses leveletskét, melly is valamelly Szeretett Személynek el nem nyerhetésében volt szomorú történetet foglalta magába, a' mint ez a' válasz levélből is meg tettzik. Mivel pedig ezen levelet hozó és kézhez adó barátja úgy íestette le B. J. urat, mintegy ritka nagy érdemmel és példás jó szívvvel ékeskedő személyt (és a' kinek mostani környülállásiról még akkor vallyon ki is vélekedhetett volna), úgy írta néki ezen levelet; mostan pedig mivel nem tudja, mi módon keveredett munkái közzé, mihelyt meg látta, mingyárt minden exemplárok végéről ki akarta vagdalni, hogy senki benne meg ne botránkozzon: de mivel így magát még gyanúsabbá tette volna, tehát kéntelenitetett kedve ellen is meg hagyni, mellyről alázatosan engedelmet instál a' Publicumtól.

Most kijött munkái fognak találatni, a' S. Pataki és a' Debreceni Reform. Kollégyiomok könyvesházaikban, és Debrecenben *Szabó György* úrnál a' Czegléd úttza leány oskola Tanítójánál, nem különben magánál a' Szerzőnél S. A. *Ujhelyben*, és *Kassán* a' Reform. Rectoruál *Fürji András* úrnál. — *Írta S. A. Ujhelyben, Májusnak 1-ső napján, 1795-ik esztendőben.*

Mólnár Borbála.

* * *

A' Bihar Vármegyében fekvő *Diószegi* uradalom részéről jelentetik a' Magy. Publicumnak, hogy ezen folyó Május hólnapnak 25-ikén 200 darab különbkülönb nemű és korú marha fog a' *Letai* ligetben, a' többet ígíróknek el adattatni. A' kinek marha vásárlásra kedve lejénd, jeleny-nyen meg a' rendelt időre,

D. D. S.